

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců JUDr. Petra Černého, Ph.D. a Mgr. Václava Trajera v právní věci **žalobce: A. K., „X“**, zastoupeného JUDr. Jiřím Cajthamlem, Dr., advokátem, Modlanská 20, Teplice, **proti žalovanému: Finančnímu ředitelství v Ústí nad Labem**, ul. Velká Hradební 61, Ústí nad Labem, **v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10.2.2009, č.j. 1708/09-1400-505156,**

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 10.2.2009, č.j. 1708/09-1400-505156, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti platebnímu výměru na daň z převodu nemovitostí Finančního úřadu v Teplicích (dále jen „správce daně“) ze dne 7.7.2008, č.j. 118406/08/210960/6884, kterým byla žalobci vyměřena daň z převodu nemovitostí v celkové výši 23 639,- Kč.

V žalobě konstatoval, že rozhodnutím byl zkrácen na právu platit daň jen podle zákona a v jeho mezích. Žalovaný nesprávně aplikoval zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí (dále jen „ZDDDP“). Správce daně vyměřil žalobci daň z převodu nemovitostí ve výši 23 639,- Kč v souvislosti s jeho bezúplatným vkladem bytové jednotky č. 1502/1 a podílu na pozemcích p.č. 2481 a 2482, vše v k.ú. Teplice – Trnovany, ze dne 2.12.2002 do základního kapitálu Stavebního bytového družstva MÍR v Teplicích (dále je „SBD MÍR“). Podle žalobce mu však tato povinnost vůbec nevznikla.

Předmětem daně z převodu nemovitostí je úplatný převod nebo přechod vlastnictví k nemovitostem včetně vypořádání podílového spoluvlastnictví; ostatní právní skutečnosti v ustanovení § 9 ZDDDP, zde nepřipadají v úvahu. Z ustanovení § 20 odst. 6 písm. e) ZDDDP vyplývá, že je i při vkladu nemovitosti do základního kapitálu bytového družstva třeba zkoumat, zda tento vklad podléhá dani z převodu nemovitostí nebo dani darovací. Rozhodnou skutečností pro určení, zda konkrétní vklad do základního kapitálu podléhá dani z převodu nemovitostí nebo dani darovací je ve smyslu ustanovení § 6 a § 9 ZDDDP, to, zda jde o převod úplatný nebo bezúplatný. Předmětný vklad byl bezúplatným převodem vlastnického práva k nemovitostem ve prospěch bytového družstva. Převod členských práv k němuž došlo 29.9.2004 neměl žádný vliv na vlastnické poměry vložených nemovitostí, byly od 5.12.2002 a jsou dosud ve vlastnictví SBD MÍR jako součást jeho základního kapitálu. Toto družstvo se s žalobcem při převodu jeho členství nijak nevypořádalo a neposkytlo mu za jeho vklad z roku 2002 žádnou protihodnotu.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí. Uvedl, že žalobní námitky jsou totožné s námitkami uplatněnými v odvolání a s nimi se žalovaný plně vypořádal v napadeném rozhodnutí. Z ustanovení § 20 odst. 6 písm. e) ZDDDP vyplývá, že převod vlastnictví v případě žalobce podléhá dani z převodu nemovitostí. Pokud žalobce převedl svůj majetek do vlastnictví družstva, nelze to posuzovat tak, že by svůj majetek poskytl družstvu bez jakékoli protihodnoty. Dochází ke zvýšení majetku družstva, a tím i k celkovému zvýšení hodnoty podílu družstevníka na jmění družstva a případném zisku. Pokud člen družstva vystoupí a nemovitost mu není vrácena, došlo k porušení podmínek podle ustanovení § 20 odst. 6 písm. e) ZDDDP a osvobození pozbývá platnosti. Žalobce nebyl nijak zkrácen na svých právech a žalovaný ani správce daně nerozhodovali v rozporu se zákonem č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků či ZDDDP.

Žalobce ve své replice dodal, že představa žalovaného o ekvivalentnosti jeho daru družstvu tím, že se zvětší majetek družstva a tím i jeho podíl družstevníka je iluzorní. Přímou se o hodnotu daru zvětší majetek družstva a nepřímou majetková účast všech družstevníků, což v případě SBD MÍR představuje několik tisíc osob.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, (dále jen „s.ř.s.“) bez jednání, neboť žalobce i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, včetně prekluze daňové povinnosti, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s.. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

Soud si vyžádal u žalovaného spis, ze kterého zjistil následující podstatné skutečnosti. Žalobce byl dle sdělení SBD MÍR členem tohoto subjektu od 22.8.1978 do 18.1.2000, kdy mu převodem družstevního bytu do jeho vlastnictví členství zaniklo. Přihláškou člena a následně rozhodnutím představenstva ze dne 24.10.2002 se stal žalobce k uvedenému dni opět členem družstva. Na základě smlouvy o provedení členského vkladu nepeněžitou formou v podobě bytové jednotky č. 1502/1 v osobním vlastnictví, vedené na LV 7139 ze dne 2.12.2002 s účinky vkladu do katastru nemovitostí ke dni 5.12.2002, vložil žalobce do SBD MÍR uvedenou bytovou jednotku a podíl na pozemcích p.č. 2481 a 2482 vedených na LV 7139 pro katastrální území Teplice – Trnovany. Součástí spisu je i znalecký posudek č. 1413-68-2002 ze dne 9.11.2002 oceňující uvedené nemovitosti na 429 760,- Kč. Dohodou o převodu členských práv a povinností uzavřenou podle Stanov SBD MÍR Teplice čl. 17 (18) ze dne 29.9.2004, s účinností téhož dne, byla žalobcem všechna členská práva a povinnosti spojená s členstvím v SBD MÍR převedena na nabyvatele Radka Němce. Správce daně platebním výměrem na daň z převodu nemovitostí ze dne 7.7.2008, č.j. 118406/08/210960/6884, vycházející z ceny nemovitostí uvedené ve shora uvedeném znaleckém posudku stanovil žalobci celkovou daňovou povinnost na částku 23 639,- Kč.

Soud se nejprve zabýval charakterem převodu předmětných nemovitostí převedených smlouvou o provedení členského vkladu nepeněžitou formou ze dne 2.12.2002 z pohledu ZDDDP.

Podle § 9 odst. 1 písm. a) ZDDDP ve znění účinném ke dni 5.12.2002 platí, že předmětem daně z převodu nemovitostí je úplatný převod nebo přechod vlastnictví k nemovitostem včetně vypořádání podílového spoluvlastnictví.

Podle § 20 odst. 6 písm. e) ZDDDP ve znění účinném ke dni 5.12.2002 jsou od daně z převodu nemovitostí osvobozeny vklady vložené podle zvláštního zákona do základního kapitálu obchodních společností nebo družstev (dále jen "vklad"). Je-li vkladem nemovitost, osvobození se neuplatní, jestliže do pěti let od vložení vkladu zanikne účast společníka obchodní společnosti nebo člena v družstvu (dále jen "společník"), s výjimkou případu úmrtí společníka, a nemovitost není společníku vrácena. Po dobu těchto pěti let neběží lhůta pro vyměření daně. Zánik účasti ve společnosti nebo členství v družstvu do pěti let od vložení nemovitosti jako vkladu je společník povinen oznámit do 30 dnů ode dne zániku účasti nebo členství místně příslušnému správci daně; součástí tohoto oznámení je i sdělení o způsobu vypořádání.

Úplatným převodem vlastnictví k nemovitostem podle § 9 odst. 1 písm. a) ZDDDP se rozumí nejen koupě a prodej, ale každý převod vlastnického práva, jestliže převodce obdrží určitou protihodnotu.

Žalobce se stal členem SBD MÍR na základě ustanovení § 227 odst. 2 písm. b) z.č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku (dále jen „obchodní zákoník“), neboť za trvání družstva byl na základě písemné přihlášky přijat za člena. Členství je však dle § 227 odst. 4 obchodního zákoníku vázáno na zaplacení vstupního (členského) vkladu. V daném případě jako vstupní vklad do SBD MÍR vložil žalobce do základního kapitálu předmětné nemovitosti. Vklad předmětných nemovitostí na základě smlouvy o provedení členského vkladu nepeněžitou formou však není plněním bezúplatným, jak uvádí žalobce a nenaplnuje tak zákonné znaky darovací smlouvy. Vkladem se žalobce stal členem družstva z čehož mu vyplynula majetková i nemajetková práva. Z majetkových práv lze poukázat na právo podílu na zisku podle § 236 obchodního zákoníku, právo na vypořádací podíl podle § 233

obchodního zákoníku či na právo na likvidační zůstatek podle § 259 odst. 3, odst. 4 obchodního zákoníku. Za svůj vklad tak člen družstva obdrží majetkovou (penězi ocenitelnou) protihodnotu spočívající v členských právech.

Jedná se o podobnou situaci, jako je vklad společníka do obchodní společnosti. V těchto případech bylo již obsáhle judikováno, že takový vklad je podroben dani z převodu nemovitosti s výjimkami zákonného osvobození (srov. nález ÚS ze dne 18.5.2000, III. ÚS 31/2000, <http://nalus.usoud.cz>, rozsudek NSS ze dne 26.4.2007, 9 Afs 9/2007, rozsudek NSS ze dne 23.1.2008, 5 Afs 9/2007, oba na www.nssoud.cz).

Výkladu, že vložení členského vkladu do družstva je podrobeno dani z převodu nemovitosti, odpovídá i samotné znění ustanovení § 20 odst. 6 písm. e) ZDDDP, které na daň z převodu nemovitosti v případě vkladů do základního kapitálu obchodních společností a družstev přímo odkazuje.

Lze tedy konstatovat, že členský vklad do základního kapitálu družstva v podobě nemovitostí není darováním, ale úplatným převodem vlastnictví, a proto podléhá dani z převodu nemovitostí podle § 9 odst. 1 písm. a) ZDDDP s výjimkou osvobození zakotveného v § 20 odst. 6 písm. e) ZDDDP.

Nyní je na místě posoudit, zda žalobce splnil podmínky osvobození od daně z převodu nemovitosti podle § 20 odst. 6 písm. e) ZDDDP. Ze znění tohoto ustanovení vyplývá, že osvobození je jak v případě společníků obchodních společností, tak členů družstev, vázáno mimo jiné na pětiletou účast ve společnosti, resp. družstvu.

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, již dříve uvedl, že osvobození od daně z převodu nemovitostí nelze uplatnit, pokud společník nesetrvává ve společnosti po zákonem stanovenou dobu. Zákon váže podmínku osvobození na setrvání společníka v obchodní společnosti a na skutečnost, že mu nemovitosti nebyly vráceny. Zánikem přitom nelze rozumět jen naplnění podmínek zániku účasti ve smyslu § 148 a násl. obchodního zákoníku (tj. zrušení účasti společníka soudem, vyloučení společníka, dohoda o ukončení), ale faktický stav, kdy společník již není účasten ve společnosti. To je zřejmé jednak z textu zákona, jednak ze smyslu poskytnutého osvobození, které je vázáno na trvalou účast ve společnosti. Obecnost zániku je pak potvrzena i uvedením výjimky z takového zániku, a to smrtí společníka (rozsudek ze dne 19.1.2006, 59 Ca 49/2004, publikováno v ASPI).

Nejvyšší správní soud k převodu obchodního podílu uvedl, že je-li účast společníka ve společnosti určena jeho podílem na obchodním majetku společnosti, pak převedením celého svého majetkového podílu na jiného člena společnosti převedl stěžovatel současně i svá práva a povinnosti vztahující se k jeho podílu, tedy i k účasti ve společnosti. Nezůstává tak nic (majetková účast, práva a povinnosti), co by mohlo být ještě předmětem jeho účastenských práv ve společnosti. Osvobození od daně z převodu nemovitostí u vkladu vloženého podle zvláštního zákona do obchodní společnosti se neuplatní, neboť do pěti let od vložení vkladu zanikla účast společníka v obchodní společnosti podle § 20 odst. 6 písm. e) ZDDDP (rozsudek NSS ze dne 6.10.2004, 1 Afs 26/2004, www.nssoud.cz).

Soud má za to, že shora uvedené závěry jsou aplikovatelné i na člena družstva z čehož vyplývá následující. Žalobce dohodou o převodu členských práv a povinností uzavřenou podle Stanov SBD MÍR Teplice čl. 17 (18) ze dne 29.9.2004 převedl všechna svá členská práva a povinnosti na nabyvatele. Uzavřením této dohody zanikla účast žalobce v SBD MÍR. Z ustanovení § 20 odst. 6 písm. e) věta druhá ZDDDP vyplývá, že se osvobození neuplatní,

jestliže do pěti let od vložení vkladu zanikne účast člena v družstvu s výjimkou případu jeho úmrtí, a nemovitost není vrácena. Osvobození od daně z převodu nemovitosti je tedy vázáno primárně na členství v družstvu, nikoliv na setrvání nemovitosti ve vlastnictví družstva. V daném případě došlo ke vstupu žalobce do SBD MÍR ke dni 5.12.2002, neboť k tomuto okamžiku byly převedeny předmětné nemovitosti a tím uhrazen vstupní vklad (srov. § 227 odst. 4 obchodního zákoníku). Členství žalobce zaniklo uzavřením dohody o převodu členských práv a povinností ke dni 29.9.2004. Z uvedeného vyplývá, že účast žalobce v SBD MÍR zanikla v pětileté lhůtě a ze spisu rovněž vyplývá, že nemovitosti mu nebyly vráceny, neboť zůstaly v družstvu jako členský vklad nabyvatele R. N. Žalobce tedy nesplnil podmínky pro osvobození od daně z převodu nemovitostí a žalovaný mu oprávněně vyměřil daň z převodu nemovitostí.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku ad I. rozsudku podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Současně v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. ve výroku ad II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovaný se náhrady nákladů řízení výslovně vzdal a navíc mu ani žádné náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat **kasační stížnost** do dvou týdnů po jeho doručení z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 soudního řádu správního.

Kasační stížnost se podává u Krajského soudu v Ústí nad Labem a rozhoduje o ní Nejvyšší správní soud. Kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem, což neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 14.9.2011

JUDr. Markéta L e h k á, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová